

ны дръжавы. Велика дръжава има особно свойство за произведѣтъ; трудно е пакъ или по добръ да рѣчимъ невозможно е да найдемъ една дръжава, кое-то да производи всичкы-ты прѣдмѣты, кон-то сѣ нужди и полезни за общественый животъ; божый промыслъ като е подарилъ на всякой народъ особыя произведѣніа, никакъ е по правдѣ да положи всичкы-ты народы на земь-тѣ въ взаимны сношеніа. Безспорни сѣ истиннѣ прѣдмѣти-ти, кон-то различни-ти на свѣта дръжави размѣнѣвать помежду си, удивително е пакъ лишѣніе-то, кое-то можеше една дръжава да почувствова нѣ само отъ прѣдмѣты за удовольствіе, из и отъ нѣчта, кон-то сѣ необходимо нужди за самый животъ: ако нейни-ти тръговцы сношеніа съ иностранны дръжавы вѣхъ прѣстаанъ; не бы было негли прѣувеличеніе ако кажемъ на примѣръ, че: Велико-британскый народъ дазжихъ е за всичкы-ты си полученіа най-вече на тръговцы-ты си сношеніа съ иностранны дръжавы; той съ вникашиѣ-тѣ си тръговѣхъ получавъ памукъ и свилъ за стофы-ты си, вино, чай, кафе, захаръ, сѣхъ гроздіе, сѣжпоцѣнны руды (металы) и проч. и като съ вникашиѣ-тѣ си тръговѣхъ получи въсѣ-то, что му е нужно за мѣстно употребленіе, чрѣзъ сѣшо-то срдѣство увеличавася да работи промышленность-тѣ (фабрикы-ты) си като взема право отъ мѣста-та гдѣ-то сѣ производять главны-ты вещества, кон-то сѣ нужди за неговы-ты рѣкодѣліа (мануфактуры). Англіа откакъ е познала прѣдникрѣма право-то раздѣленіе на работаніе-то, не трудиса да направи захаръ отъ чукундуръ (цвекълъ, панджаръ), нито гадъ и окрѣпѣта табака (тютюна), нито принуждава лозіе-то да ъ даде вино, из сѣ занимава въ разны-ты видове рѣкодѣланъ-тѣ си промышленность, за коѣ-то има значително срдѣство неисчерпаемы рудници отъ земны вѣглища, великы капиталы и усъвършенствованы машины; така като взема отъ странци-ты отъ оное, кое-то тѣ произвождать, из сѣ по-долѣхъ цѣниѣхъ отъ коѣ-то тѣ бы го произвела, дава